

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési ár:
Nagydobro 2 korona 50 fillér. félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar.
hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Veszedelem felé.

Hosszú nyári szünet után f. hó 10-én újból megnyílt az országgyűlés és ezzel — úgy mondják — kezdetét veszi egy új politikai korszak. E a korszak — ha a jelek nem csalnak, nemcsak új lesz, de mozgalmas, sőt nem lehetetlen, hogy minden eadiginél viharosabb is. Ezt a jövőndölést nem az a kívánság adja a tollunk alá, hogy bárcsak így lenne, hanem ellenkezőleg: a mély aggodalom, mert hiszen a nemzet számára semmi sem lehet veszedelemesebb, mint az, hogy így lesz.

Nem pusztá szólam volt az, melyet a kormány hangoztatott a hatalom birtokbavételé alkalmával s amely így hangzott: összetartásra, egységre van szükségünk. A kormány nagyon jól választotta meg ezt a jelszót, ha eddig nem is csinált a megvalósítása érdekében semmi okosat. Éppen ezért attól félünk, hogy a most megnyílt parlamenti időszak alatt megbosszulja magát a jelszavakkal való hamis, álno játék és egybegyes, békés munkásság helyett tomboló viharok fognak ránk köszönteni.

Mi adja szánkba ezt a szomorú jöslatot?

Az ország közhagulata három eszmeáramlat szerint alakult ki. Három érzés, vagy mondjuk, politikai irányzat uralkodik a telkeken. Az egyik a nemzeti gondolat, a másik a szabadelvű és a radikális irányzat, a harmadik a reakcionárius és feudális törekvések. A nemzet, az, amely ezt a nevet megérdemli, amely dolgozik s amely a többség, nemzeti érzésű és szabadelvű gondolkozású. A kisebbség, amely nem dolgozik, de ősi jusson megtartotta a politikai hatalmat, a vezetést és a nagy vagyont, reakciós és feudális. A pártok nem alakultak ezek szerint a künn élő, valóágos eszmeáramlatok szerint. Az alkotmány pártban is, a függetlenségi pártban is vannak mindhárom áramlatnak képviselői. A néppártban csak a harmadiknak, az tisztára reakciós és feudális.

Ma még összefűzi ezeket a különböző érdekű csoportokat az együttes harc emléke, a kivívott hatalomban való osztozkodás vágya és a félelem, hogy különválva, elvesz rájuk nézve az, ami szemünkben a legértékesebb zsákmánya a nemzeti küzdelemnek: a hatalom. Csakhogy ezek az itt felsorolt motívumok, bármilyen hatalmasak legyenek is, valóságos egyesítő motívumoknak nem nevezhetők. A legnagyobb és leggazdagabb zsákmány

is elfogy idővel, mert a hatalomadta konc olyan, mint a jég, mely elolvad, ha Wertheim-szekerénybe zárják is, ha akkora is, mint akar a Himalája hegy.

A koncnak végére jutnak és akkor össze fognak veszni. Össze fognak nem tartják őket vissza, mert nem él bennük igazi tűzzel sem a nemzeti eszme, sem a liberálisizmus eszméje. A nemzeti eszmet apráknként elfecsérlék. Piacra vitték, a bécsi piacra és csak úgy adogatják a legtöbbet igézőnek, mint a leposzkondiázott előző uralkodó párt adogatta. A liberálisizmus eszményeit kicsúfolják, lábbal tiporják, mert hatalmi mámor tarja fogva elméiket s mert veszélyesnek tartják a maguk érdekei szempontjából az új, dolgozó osztályok megerősödését. A reakció szolgálatába szegődtek és megakarják csinálni a középkor reneszánszát Magyarországon. A kormány pedig, amely hatalmát — sohasem latott kicsinyességgel — még az árnyéktól is felti, úgy táncol, ahogy ők hegedülnek.

A nemzettel éppen megfordítva áll a dolog. A nemzet most is az, am volt a lezajlott, pusztító politikai harcok idején. Nemzeti hevületét nem hűtötte le képviselőinek és vezéreinek kielégített hatalmi vágya. A hatalom

TÁRCA.

Örök bolygás.

Ragyogó szemcéd
Masra pillantanak —
Bús sóhajtásaim,
Oh hidegen hagyának.
Nincs üdvöm a létben.

Elsorvadok lassan,
Közeleg a halál —
Mig te virulsz, ragyogsz:
Engemet lekaszal —
Nincs üdvöm a létben.

Kinnt a temetőben,
Hol sírom domborul.
A sok sóhajtástól.

A föld is megmozdul.
Nincs nyugtom az éjben —

Ha majd porrá leszek,
Akkor sem nyughatok:
Bús szeleknek szárnyan,
Hozzát látogatok . . .
Nem nyugszom sohasem.

Bán Ferenc.

A pacsirta és a rózsabokor meg az erdő.

Irtó: Vámos Árpád.

A pacsirta hontalan lett. Mikor a reggel hasadtával kirepült kedves kis fészékéből, hogy körülszállva az erdőben, fölkelte az álvokat, vásott gyermekek elraboltak azt. S mire az Istent dicséző himnusz végét

ért, mikor az egész erdő viszhangzott és ragyogott a boldogságtól, a szegény, kis dalos pacsirta — noha elsőnek dicsőítette az Istent — már hazátlan volt.

A kicsiny pacsirta sirással betöltötte az egész erdőt: hol talál ő új otthon, meleg, puha fészket? olyan kedveset, mint ezt volt?

Mikor kisírta magát, útra kelt: végre is, nagy az erdő, lel ő még talán egy olyan helyre, a hol új otthon alaphat. Egy kissé megtörve a kiallott szenvedésektől, indult új hazát keresni. Szárnyai nem vitték az ég felé, mint a hajnal pirkadaskor, mikor boldogan csapongva a magasban dicsőíté az Urat, csak közel a földhöz repdesett.

Egyszerre feiragyogott a szeme, egy rózsabokor tűnt fel előtte, s azon egy csudásan szép rózsaszál.

MIT IGYUNK?

hogy egészságrunket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénasavas ásványvíz** erre a leghízátsabb óvszer.

lygunk mohai
lygunk mohai
lygunk mohai
lygunk mohai

AGNES-

forrást, ha a gyomor-, bél és legesőhuruttól szabadulni akarunk
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Agnes-forrás, mint természetes szénasavas ásványvíz, feltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénasavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyzervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még **ragályos betegségektől** is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik előzóréses ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Agnes-vizet ittek. Legelsőbb orvosi szakértelműek által ajánlva. Számas elő-mérő nyilatkozat a forrás ismerető füzetében olvasható. Háztartások számára mastélliteresül valómivel nagyobb ávgekben minden kétes értékű mesterséges szénasavval elített viznél, sőt a szódaviznél is elsőbb; hogy Agnes-forrás vizét a legsebe-nyebben is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismerető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. II-10-1.

Kedvelt borviz!

ből mitsem kapott, csak azt látja, hogy az ő ellentállása révén új emberek, addig alig ismert urak ültek le a hússzázak mellé. A nemzeti gondolat ilyenformán súlyos kompromittáltságnak van kitéve és az a szörnyű veszedelem fenyeget, hogy azok, akik a nemzeti eszmével kapaszkodtak fel, ugyanazok ölik meg az eszmét a nép szívében. Isten óvjon bennünket ettől; de ha így folynak tovább a dolgok, mint ahogy eddig folytak, — halálos bizonyossággal ide jutunk.

A demokratikus joggal is így áll a dolog. A hatalom birtoklása előtt beígérték a jogok kiterjesztését és nemzeti demorációt fogadtak. Nemcsak hogy eszük ágában sincs a jelszót tartalommal megtölteni, de magát a jelszót is eltüntetik. Amiből az következik, hogy lassankint olyan kepe lesz a kormánynak, hogy van egy éppen olyan bécsi kormányunk, mint aminek voltak az előtt, de amely sokkal kevésbé számol a demokrácia követelményével, mint amennyire a régi, agyondorogó, legyalázott, s vargelbnak s bécsi lakájnak szidott kormányok számoltak. Pedig azok sem számoltak vele valami nagyon.

A nemzet többségében azonban él a nemzeti gondola és a demokrácia vágya. Egyiket sem lehet szóval kielégíteni. Ha pedig nem lehet, akkor a kormány nem fog megállhatni nélküle.

E két tűz között el fog égni-e fog hamvadni. A f. hó 10-én, hosszas semmittevés után újabb megnyílt parlament tagjai jól neveznek körül, hogy mit akarnak: egy hazajáró, erősen kísértet rabjai lenni és megemészteni az alsó néposztályok lobogó tüzeiben, vagy melegezni jennél a tűznél és viágánál megkeresni a nemzet igazi boldogulásának útját?

Autól félünk, hogy az előbbire több a hajlandóságuk. Autól félünk, hogy a reakciós hajlamok vannak erősen túl-

sulyban, melyek pedig soha még jöt erre a sok csapással sujított nemzetre nem hoztak. És ezért rettegünk a nagy, a fenyegető, a mind elháríthatatlanabul közeledő viharoktól.

Sztrájk-törvény. Sehoh a világen munkaszervezetekbe annyira belemert a tudat, hogy megélhetésüket csak akkor találják meg, ha a munkaadó is megélt, hogy a sztrájkok manapság már meg sem közelik a tíz-tizenöt esztendő előtti bérharcok számát. Nagy okoknak kell közrejátszania, hogy az angol munkás letegye a szerszámot és ez a nyugodt felfogása a munkásságnak adta meg az angol kormányzatnak az impulzust arra, hogy a sztrájkoló munkások jogait kiszélesítse és most egy törvényjavaslat készül a szigetországban, amely a sztrájkoló munkásnak jogot ad arra, hogy dolgozó szaktársait a munka abbahagyására rábeszélje.

Mily siralmasan mögötte állunk mi ebben a tekintetben Angliának, de még Németországnak is. A legostobább okokból idézik fel hol a munkások, hol a munkaadók a sztrájkot és nem egy vidéki városban annyira elémegedett a semmisségekben, hanem a sztrájkoló munkások általános sztrájk útját ki, amely miatt valóságos ostromállapotba kellett helyezni az illető várost. Budapest természetesen vezet e miserabilis állapot tekintetében, itt ez idő szerint is négy olyan sztrájk dúl, amely végzetes kihatással van egész gazdasági életünkre.

A jelenlegi kormány, szeretjük ezt hinni, a költásra van törekve. Alkossa hat meg a sztrájk-törvényt! A minta itt van előttünk: az angoloké. Adjuk meg a munkásnak a maga jogát, sőt védjük meg érdekét is e törvényben, mert hiszen a munkás sem ke-

ezalatt odaérték a rózsabokorhoz az erdő lakói, akik figyelmessé lettek a pacsiirta soha ilyen mélyeségű butól nem csengett dalára. Kérültincoltak, megcsodáltak a rózsabokrot és még nagyobb hódolattal közeltek hozzá, mint azelőtt, mintha csak most a pacsiirta dala után ismerték volna meg igazi értékét. S a rózsza boldogan pompázott a hódolók közepén, talán érezte is valamit: vélen a pacsiirta mint: egy kis hála lehetett.

A busan tovaszálló pacsiirta pedig, ha egy kissé figyelmesebb, könnyen meghalhatta volna, a mit a dalstól elbűvölt, szerényebb

— Ha én itt lakhatnék! — schajított fel magában, — megkíséreltem. S csakugyan rá is szállt az ingó rózsabokornak egy ágára.

— Rózsaszál, — kezdé a szót, — hazatianna lettem, kiraboltak mindenből, szegény vagyok! Csak a dalom maradt meg, de hidd el, ez is ér valamit. Lass, alig van erdőnknek egy lakója is, a ki el ne felejtette volna a dalolást, kifáradva a mindennapi eledel megszerzésében, avagy a küzdelemben, amit a nála hatalmasabbakkal kénytelen megvívni. Latod, alig van egy lakója is erdőnknek, a kinek el ne keserítene dalát a minden percben lecsapással fenyegető karvalytól való félelem. Én az örökös küzdelemben is megőriztem hitemet, s ebből a hitből fakadnak dalaim. Most kemény próba rá tette a sors, de könnyen jóvá tehető minden, ha te is úgy akarod, s én újra betöltöm dalommal az ébredő erdőt. Fogadj kedreled! Boldog lesznek és dalolni fogok. S meglátod, boldogságom aza tesz majd téged is, dalom felvidítja majd a te kedvedet is, bensőm mélyében gyökerező és dalaim szárnyán szálló hitem, hívóvé teszen téged is és mi kimondhatatlanul boldogok leszünk: mert hinni fogunk. Nos hát, akarsz-e boldog lenni velem? Mindezt olyan bűvészen dalolta el az

erdő edes szívű dalnoka, hogy figyelmes lett rá az egész környék. És elindultak az erdő lakói, egy felkeresék azt a helyet, ahol az a csodás ének szárnya kél. Egy pillanatra tan a rózsza is megindult, de aztán felülkerekedett hiúsága.

— Nem tehetem, — szót, védenem kell magam még a lehetetlőt is. Gyenge testem nem bírja el a súlyodat. S míg lelkeket talán gyönyörrel töltened el a dalod, testem elhullatná pompázó szirmai, s egyszerre csak itt állnék dísztelenül, senkitől észre nem véve, akárcsak a csenevész, kékszíjú szomszédom, a mely ki sem látszik a körötte burjánzó fűből. Hagyj el, én csak addig vagyok a virágok királynője, a míg szirmaim üdék, érintetlenek. S áldom a Mindenhatót, hogy adott hatalmat fegyvereket, ezt megvédeni.

— Ne áldozd fel szirmaidnak lelkeidet, veté elcni a pacsiirta, lass, és milyen egyszerű ruhát ölték és mégis több gyönyörűség fakad lelkeim dala nyomán, mint ama pompázó tollú apró társaim gúnyájának megcsodálása után. És én igazán boldog se tudnék lenni, a mikor csodálóm bámész arcán ott látám belső keserűségtől torz szemükön a sápitó irigység lázas sugarát.

— Nem győztél meg pacsiirta, de meg sem győzhetsz. Nagy az én igazam, úgy érzem, nagyobb mint a tiéd.

Két könnyesepp szivargott ki a pacsiirta bus szeméből.

— Még felkereslek, rózsza; szót, s tova repült.

külső virágok, a gyönyörtől remegő hangon rebesgettek:

Oh, mért nem hozzánk jösz? Oh hogy ölelnék keblünkre, hogy megszerezzük neked mind azt a boldogságot, a melyet nyújtani megadott nekünk neked, a ki nem annak született, hogy egy hitvány, lelketlen rózsza kegyért cseréje, de azért, hogy mindnyajunkon úr légy és mi csak csodájuk és lessük parancsodat, hogy valamiképp visszadjuk azt, a mivel tartozunk.

De a pacsiirta nem hallotta ezt meg! Másnap ismét elment a pacsiirta a rózsabokorhoz. És még szebben dalolt, mint előző nap. Egy percig maga a rózsza is szinte elbűvölten hallgatta a dalt, de aztán észbe jött, hogy ma még sokkal többen fogják felkeresni és megcsodálni, s már nem a dalnak, hanem ennek örült. A dolyffel határos az a büszkeség, mely a rózsza egész lényén

rülhet más elbírálás alá mint a tarsadalom más tagja. S természetesen védjük a munkaadók érdekét is és védjük meg mindenek felett a nemzeti termelést. Ezeket a célokat szolgálja a sztrájkotörvény.

A főispánok és a szövetkezetek.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés előterjesztésél fordult a belügyminiszterhez azon rendeletek tárgyában, amelyeket egyes főispánok a hitel és fogyasztási szövetkezetek alakítása tárgyában kibocsátottak. Az előterjesztés elintézésének megszüretése végett a belügyminiszternél személyesen közbejárt Sándor Pal országgyűlési képviselő az O. M. K. E. elnöke, akinek gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a következő jelentetette ki és főhatalmazta, hogy a kereskedők megnyugtatása végett e nyilatkozatot hozza nyilvánosságra.

A belügyminiszter kijelentette, hogy a szövetkezeti eszme barátja annyiban, amennyiben a szövetkezetek létesítésének előfeltételei fennforognak és azok a kisembernek tényleg hasznára lehetnek, de csak a törvény előtti egyenlőség évének határain belül. Ebből kifolyólag a főispánoknak egymagulevelet irt, melyben arra hivatkozott fel, hogy a szövetkezeteket a figyelemmel kísérjék és lehetőleg pártolják. Ezen kifejezések is bizonyítják, hogy ő nem rendelt el a főispánoknál azt, hogy ők szövetkezeteket alapítsanak avagy a megyei tisztviselők útján létesítsenek ilyeneket. A szövetkezetek a tarsadalom szabad akaratából származó szervezeteit, azokat hatósági rendeltetéssel életbeléptetni vagy azok életbetéptetését hatóságilag támogatni sem nem lehet, sem nem szabad. A miniszter csak azt akarta levelével elérni, hogy a főispánok figyelmét a szövetkezetek ügyére főlhívja és az ő egyéni jóakaratakat feljűk tereje.

A főispánoknak a miniszter levele alapján tett intézkedései sem okoztak bizonyára mást, mint azt, hogy a varmegyei tisztviselők jóindulatát a szövetkezetek számára megnyerjék. Bizonyára egy főispánnak sem volt szándéka hogy a tisztviselők kötelességévé tegye a

szövetkezetek alapításánál bármily tényleges szerepet vinni, mert a főispánnak nem áll jogaiban ezt elrendelni. A szolgabíró nem kötelezhető arra, amirehöz joga nincs. Neki pedig joga nincs ahhoz, hogy a tarsadalomra szabad akaratából függő szervezetek felállítását ráparancsolja vagy hatóságilag előmozdítsa s még kevésbbé, hogy a törvény előtti egyenlőség elvét megsértse, a szövetkezeteknek akár alapításit, akár üzletvitelét törvényellenre egyoldalú hatósági intézkedésekkel támogatásban részesítse. A miniszter továbbá az ellen a fóltevés ellen is tiltakozott, hogy ő a kiskereskedők osztályit meg akarta volna sérteni és őket uszorával akarta volna megvadolni. Ő igen jól tudja, hogy egy egész s ily érdemes osztályt megvadolni nemcsak, hogy alaptalan, de meg nem engedett dolog. Különbön ő a vidéki kiskereskedők iránt is rokonszenvvel viseltetik, azok minden jogos érdekét szívén hordja.

Parlamenti vita a sajtóról.

A kormánynak szüksége van sajtóorganumokra. A kormányműködést nyilvánosan kritizálják, kell tehát lenni organumnak, mely a bírálatokkal szemben elsorolja azokat az érveket is, melyek a kormányműködés alapját és indító okait képezik. Így van ez a világon mindenütt, nem is lehet másként. A kormány ennél fogva anyagi támogatást nyújt a maga lapjának, mely éppen azért nem számíthat a közönség támogatására, mert a kormányműködést támogatja és éppen ezért kell elmaradó használatát a kormánytól kártalanítást igényelnie.

Igy volt ez a multban. Amióta a koalíció nagy győzelmet aratott, nem így van. Az »szentelen« és »hazafias« újságok, melyek leiporok a régi rendszert, nem elégedtek meg azzal, hogy no most már hála Istennek Polonyi Gézából lett az igazságügyminiszter, hanem megdöbönték étvágygal ülték körül ők maguk is a húsoz fazekek valamennyien és a nagy nemzeti kormánynak annyit lett a pártfogója a támogatója, hogy a minisztériumokban csakhamar rémülettel tekintettek a fazekek fenekére. A korszok pedig addig járt a kútra, amíg eltörö t.

Az »szentelen«, a »hazafias« lapokról kisült, hogy a darabnt kormánytól is, meg a régi rendszer kormányaitól is felszedték a

pauszálkat, csak éppenhogy keveselheték a szállariumokat: és az új rendszertől méltán elvárták hogy az életésnél elsőrangú zsiros falatokat fog nekik jutatni érdemeik elismerésül.

Juttatott is, de a boldogság sehol sem teljes, előbb Lengyel Zoltán, most meg már Szemere Miklós is megkészeríteték a pauszálék ízét.

Helyesen tették, mert a sajtó legnagyobb erőkötelvénye a hazugság. A mely organum arra vállalkozott, hogy a kormánypolitikát minden kritiká ellenében védelmezni fogja, az ne restelje ezt nyíltan is bevallani; főlég pedig ne szinleljen függetlenséget és ne akarja elhírtetni a publikummal, hogy őt semmi érdek nem kapcsolja a kormányhoz. A koalíciós lapok nemcsak abban a bűnben találtak a nagy leleplezés napján, hogy az étvágyuk volt fenomenális, hanem főlég abban, hogy eltagadták az igazi színezetüket, úgy viselkedtek a nyilvánosság előtt, mintha urak volnának, pedig csak tényényialók voltak.

Wekerle Sándor kijelentette, hogy jövőre a kormány nem saját érdekeinek támogatására, hanem tisztán morális alapon a közügy megóvására fogja a sajtót felhasználni, annyira, amennyire egy kormány kötelessége a sajtót felhasználni.

Méltóztatott ezt megérteni? A sajtót felhasználják és a sajtót felhasználni a kormánynak bizonyos mértékig kötelessége is.

Akarmit beszélget Szemere Miklós, a sajtóra szüksége van a közéletnek, nélküle el nem lehet s az új rendszer is visszatér a régi rendszer eivelhez: morális alapon a közügy megóvására fogja a sajtót felhasználni.

Anyit jelent ez, hogy a főlésleg lapvállalatok takarodjanak a vájú mellől, mert az általános életés a befejezéshez közeledik.

A kormányelnök azonban nagyon óvatosan kertetelen kérdés körül és ellentmondásban keveredett. Amig egyrészt öszintén beismerte, hogy a kormánynak a sajtót felhasználni bizonyos mértékig kötelessége másrészt egyenesen kijelentette, hogy a jelenlegi kormánynak főlhivatalos lapjai nincsenek — Hock Janos képviselő úr mosolygott.

Es a miniszterelnök nyomban észrevette, hogy ez a mosolygás többet jelent mint az a kijelentés, melyet a miniszterelnök tett az ország színe előtt. Ez a mosoly-

előmlött. Az ibolya megvetésével fordult el a látványtól és még jobban meghűdött a fű között, onnan figyelve: repeső szívvel, a szebbnél szebb dalokra.

A rózsabokor még sem fogadta be a pacsírtát, s ez kénytelen volt ismét elrepiúlni. Még sokkal fáradtabb volt, mint tegnap. Kimondhatatlan keserűséget érzett. Kezdte elhagyni hite: »Háha nem is olyan szép az ő dala? Talán túl szerénytelen volt, mikor a rózsza kegyére hitte érdemesnek magát? De még élt szívében egy kis szikrája a reménynek, hisz mintha a rózsának észrevett volna valami biztatót. Csak a testi ereje kezdte elhagyni!

A rózsát pedig még sokkal többen keresték fel ma, s még mélyebb hódolattal viseltettek iránta. Szinte szeretni kezdte a rózsza bűvös dalu dalnokát, ki neki e nagy tiszteletet megszerzte, de úgy érezte, hogy nem szabad gyengének lennie, úgy vélte, hogy minél szomorúbb lesz a pacsírtát, annál szebb lesz dala, s őt egyre többen fogják megcsodálni.

S a rózsza nem is tévedett. A pacsírtát dala mindig csodásabban csöngött, s neki egyre több bámulója akadt. A rózsza örült a hü játéknak és egészen olvakut a dicsőség

mámorától,

Csak a szomszéd ibolya látta rémületen a szegény dalos pacsírtát közeli sorsát. És a rózsza még mindig nem akart könyörületlen lenni, a pacsírtát pedig nem tudott lemondani róla. És az ibolyától jó előre sejtett végközelgett feltartóztatlanul.

Egy napon a pacsírtát alig bírt dalba kezdeni, ereje elhagyta, s ő el volt készülve a végre. De erről semmit sem szolt a rózsának, most is csak azt hangoztatta, hogy milyen boldogok lehetnének együtt.

A rózsza tovább is hajthatatlan maradt. A pacsírtát dala ezen a napon szivrepesztő volt. Utolsó erejét szedte össze, hogy képes legyen végigdalolni.

Nem volt oly hitvány teremtése az Istennek az erdő lakói között, mely könnyeket ne hullatott volna.

S a dal egyre linomabb lett, majd alig hallhatóan fejlődött tovább. Olyan volt, mintha az égből szállt volna alá. Ma szokatlanul hosszúra nyúlt a dal, sokaig tartott. Odajöttek mind, mind, a legtávolabbi szomszédok is odaértek, s a dal még egyre hangzott. Hangzott csodás mélységgel telve, halikán, elhalóan.

A hová csak tekintett a rózsza, minde-

nütt őt csodáltak s mindenütt könnyes szemekkel találkozott tekintete.

Ő maga is megdöbönt. Úgy érezte, hogy ha alá is hagy ezáltal jövendő dicsősége, nem utasíthatja már el a pacsírtát.

Rátékitett és megdöbbenéssel látta, hogy milyen változaton ment keresztül. Kiszott, szeme bgyadt volt és tollai megfakultak; megdöbönt még a gondolatától is annak, hogy ilyen rémes külsejű lakója legyen, ilyet melengessen a keblén. S a rózsza már részvétellel sem tudott lenni az iránt, a kit tulajdonképen szeretett volna, ha érzelmeit le nem győzi hiúsága.

A pacírtát felemelte szemét, melyben már csak a közeli vég halvány fénye rezgett és kiolvasta annak szeméből a gondolatát. E tekintettől megdöbönt a rózsza: En tettem ezé; rebegte magában De mir nem volt mentés? A pacírtát utolsó hangja elhangzott, aztán megüvegesedtek szemei, gyenge kiaszott teste raskódott egyet, s aztán lefordult az agról. A rózsának egy kiálló tövise keresztülszúrta szívét s a még megmaradt vére odacsurgott a bokor tövébe.

— Gyilkos! — szállt a rózsza felé azok ajkáról, kik még előbb hódolva fogtak körül.

Csak az ibolya nem szolt semmit, csak sirdogált magában: Óh, ha a pacírtát őt akkor észreveszi!

hás azt jelentette, hogy túlfönt sok a félhivatalos, éppen az a baj, hogy csak egyik-két darabot és egy-két régi, liberális újság van még, mely nem áll a kormány zsoldjában.

És ez az igaz.

Igaz továbbá, hogy: az államvasútak a legnagyobb üzemek egyiké, úgy hogy ott a pausálékát általában kizárólag a kizárólag nem lehet tekinteni. Minden üzemnél előfordulnak ilyen pausálék, csak az a kérdés hogy azok a pausálék azután az üzemnek tett szolgálatokért és ebben a mértékben és keretben nyújtásának, amint az üzemnek arra okvetlenül szüksége van.

Ellenben ha egy lapnak egy évre 36000 koronás pausálét adott a máv., itt már vizsgálat tárgyat képezhet csakugyan, vajjon ez a magas általán arányban áll-e az üzemnek tett szolgálattal.

Becsületes szálmányoként ellenszolgáltatást előfordul, sőt követelni nem szégyen a hirdetői általánnyal független lapokat megvesztegetni becsületesség. A vesztegető nem jut enyhébb bírálat alá, mint a megvesztegetett.

Beismerte a miniszterelnök ur, hogy ő igen is szubvenciókat osztogatott bizonyos vidéki lapoknak. Ismételtük, hogy ebben bűnös üzérkedést mi nem látunk. Am kötelessége a kormányzóknak, nyíltan megnevezi a szubvenciókat vidéki lapokat, hogy a közönség megtudja, hogy melyek azok a lapok amelyek a kormány támogatását veszik igénybe.

Ezt titokban tartani nem szabad. Ez a multban nem volt titok soha. Éppen abban rejtenék ezen viszony elkövetésének, ha a közönség sötétségben hagyatnak és nem volna felvilágosítva a felől, hogy egyes organumok félhivatalos jelleggel bírnak-e vagy nem?

Az a körülmény, hogy a kormány keveset fizet-e ezeknek a lapoknak vagy sokat, nem érdekli a nyilvánosságot de az, hogy az illető lap a kormány szolgálatában áll-e vagy nem, igenis a nyilvánosság elé való. Ha ezt eltitkolják, akkor a rendelkezési alapból kiutat összegek a vesztegetés jellegével bírnak, holott a kormány a korrupció eszközét bizonyára nem akarja használni.

Ez a nyíltság ma inkább elkerülhetetlen mint a multban volt, mert a régi rendszernek volt kormánypartja és ellenzéke. A lapközleményből meg lehetett tudni a lap irányát. Az új rendszernek nincs ellenzéke. A Wekerle-kormány működését mindenki támogatja. Tudni kell hogy melyik lap támogatja félhivatalosan, melyik a maga zsoldjából. Tudni kell ezt, mert az események során nyilvánosságra kerülő sajtóközlemények, ha forrásait feltárni nem lehet, könnyen megvesztegetési és meghamisíthatják a közhangulatot.

Ez pedig a kormányának nem szándéka.

Újdonságok

Szentés, 1906. október 11.

— **Emlékeztető Csongrád megye törvényhatósági bizottsága** f. hó 15-én, holnap délelőtt 10 órakor tartja érvényes rendes közgyűlést, a vármegyeház nagytermében.

— **A Tisza Duna csatorna létesítése** ügyében kiküldött szakbizottság f. hó 10-én kezdte meg Budapesten a tanácskozásait. Ebből az alkalomból egyik fővárosi lapban Lázár Pal orsz. képviselő tollából cikk jelent meg, amely hosszasan bizonyítja a csatorna kiépítésének eladhatatlanságát szükségességét. Lázár Pal szerint az építendő csatorna irányára nézve, kevés eltéréssel, megegyezők a vélemények, amennyiben a legtöbb érv a soroksári Duna-ágból kiinduló és Csongrád felé irányuló csatorna mellett szól, amely vonalat könnyen lehet kiegészíteni egy Szeged felé tartó ággal. A nevezett orsz. képviselő egyébként a következőket ajánlja a szakbizottság figyelmébe: — 1) A folyószabályozás ügye azonban vétekes ki a földművelésügyi minisztérium hatásköréből és osztassék be a kereskedelmi minisztériumhoz — 2) A Tisza Duna csatorna építésével karöltve a folyók szabályozása is vétekes fel a munkaprogramba. — 3) A csatorna a Duna víznyelvében és nem mint magas vezetési csatorna készüljön. — 4) A Tisza-Duna csatorna építésével egyidejűleg az Alföld vízgazdalkodási szükségletei is elégtessék ki, nevezetesen használjuk fel a csatorna vizét erőkielérésre és öntözésre is. — Mindent egybevetve, azok, amiket Lázár Pal a szűkebb körű szakbizottság figyelmébe ajánl, teljesen fedik azokat a mélyreható fejtegetéseket amiket Koltör László mérnök, a csatorna-nak Nikolics Fodor báróval együtt egyik eredeti tervezője, a szeptember 26-án Budapesten, a csongrádi érdekeltség által tartott nagy értekezlet elé terjesztett kétségtelen nagy értekezlet a csatorna ebben a szelvényben volna megépíthető, akkor valék csak igazán előmozdítója arra a nagy sík vidékre, amelyet átzelni fog.

— **Szentési levél a főispánságról** A Magyar Estilap állítólag Szentésről kapott levelet közli egyik legutóbbi számban, amely levél a megyéknél főispánkérdést taglalja olyan formában, hogy az Szentésen fogja bizonyára a legnagyobb csudalkozást kelteni. A levél arról ad hírt, hogy azért kéri a főispán kinevezését, mert sok az aspiráns és az ajánlott erre az állásra. Nevezetesen — úgymond — Molnár Jenő dr. és Mezőfi Vilmos képviselő, dr. Tasnády Antal ajánlotték és a belügyminiszter meg is ígérte, hogy — ha csak lehet kinevezetli. A Karolyi grófok és Pallavicini örökösök a levélről szerint Cicatricis Lajos dr. alispánt ajánlották, akiért állítólag Darányi miniszter is exponált volna magát, Csakhogyan mondja a fránya levélről, Cicatricis itt köszi a haladó a haladó kormányának és Matéffy Kálmán csendes tanácsadója. A kormánynak tehát Tasnády nagyon is kurucz, Cicatricis meg félig-meddig haladó. Ott van azonban Kelemen Béla dr. akinek legtöbb híve van a csongrád megyei főispáni székre s aki Csongrád megye rovására Szeged megye alakítását ajánlotta a kormányának. Szeged székhelyi. S vegyi árként Karolyi László gróf. Ezek valamelyike lesz Csongrád megye főispánja, de a kormányának nehéz lesz úgy döntenie, hogy mindenkét kielégítsen. — Ime, ez a Magyar Estilap szentesi híradója levele nének a tartalma. A levélben új az, amiről itt senki soha semmit nem tudott és hallott: nevezetesen, hogy Cicatricis alispán itt köszi a haladó és Matéffy Kálmán csendes sugalmazója volna. Persze, ezt a bolondgont csak a helyzetet és az egyéneket nem ismerő Magyar Estilapnak lehet beadni. Itt ez bizonyára általános derűséget kelteni. Ellenben nem új az, hogy konok ki tartással intrikának valéknek a javára, de Szentés rovására, Szentésről keltezt levelekkel is.

— **Az alkotmánybiztosítókról.** Szivák Imre dr. országgyűlési képviselő, a budapesti ügyvédi kamara elnöke, politikai és közjogi tanulmányokat írt az alkot-

mánybiztosítókról. Könyve, a kérdés beható fejtegetése után két törvénytervezetet is közöl. Az egyik a vitás kérdések s a hatósági összeütközések elintézésére egy külön állam bíróságot javasol felállítani. A másik javaslat pedig arra az esetre, ha az előbbi nem fogadtatnék el, a közigazgatási bíróság hatáskörét bővítene ki.

— **Építkezés a szentesi állomáson.** Az államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános pályázatot hirdet a szentesi vasútállomáson levő két állású mozdonyállomáshoz három állású mozdonyállomással való megoldása és ennek tartozékai munkálataira. A költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta és a pályázati feltételek Aradon, az államvasutak üzletvezetőségének pályafenntartási osztályában, vagy a vasarhelyi osztálymérnökség-nél, a hivatalos órák alatt, két korona lefizetés mellett átvehetők és a vonatkozó tervek ugyanott megtekinthetők. Az ajánlatok legkésőbb október 27-én déli 12 óráig nyújthatók be az aradi üzletvezetőség-nél. Felhívjuk erre a munkaalikalomra az építő iparosaink figyelmét arra, hogy a pályázat közelebbi feltételeit lapunk, mai számának erre vonatkozó hivatalos pályázati hirdetményében találhatják meg.

— **Sajtóankét a miniszterelnökségen.** Arra a tiszteletre, amelyet a képviselőház f. hó 10-ki ülésén Szemeré Miklós intézett a sajtó ellen, Wekerle Sándor dr. miniszterelnök tudvaló módon kijelentette, hogy a maga részéről komolyan hozzá kíván láni a sajtó purifikálásához és e munkájában számít első sorban magára az erre hivatalos és döntőleg ható sajtóvezetők közreműködésére is. A miniszterelnök, mint egy estilap értesül, az ügyben anketét hív össze a miniszterelnökségre és erre az anketére meghívat kapnak az összes újságírói szervezetek, Rákosi Jenő az Othon-kör elnöke, Hoitsy Pal az Újságírói Egyesület elnöke, Holló Lajos országgyűlési képviselő a Magyarországi fészkeszerzője, az újságírók Szakegyesületének végrehajtó bizottsága.

— **Segély a póttartalékosoknak.** J. C. Kellafalussy Lajos honvédelmi miniszter már megküldötte a törvényhatóságoknak a lapunkban is említett körrendeletét azoknak a póttartalékosoknak összehívása és segélyezésére tárgyában, akik az 1905. évi újoncok elmaradása miatt, a békelétszám fenntartására az 1868. évi XVIII. törvénycikk alapján kivételes tényleges szolgálatra behívtattak. — A koalíció tehát e részben megtartotta ígérteit. A tagjaiból alakult kormány 1500000 forintot vet fel a kartalanítás céljaira a költségvetésbe és a honvédelmi miniszter rendeletével megindul az akció legfontosabb része, a pénzkiosztás módjainak megállapítása. A miniszteri rendelet, tekintettel arra, hogy a segélyre szoruló póttartalékosok a segélykiosztás kérdéselmé által maris két szentesi, utasítást ad, hogy a tisztviselők az igényjelöltségek összehívásánál gyorsan, pontosan és erőlyesen járjanak el. A segélyösszeg végleges megállapítását a miniszter magának tartja fenn. Segélyben részesülnek, akik a bevonulás előtt megcsondultak, feleségüket gyermeküket kényeskedés nélkül kényeszerültek visszahagyni katonaszkadásuk idejére: ha teljesen vagyontalanok, vagy csak annyival bírnak, hogy e mellett a családellátás az ő munkájukat nélkülözhetetlenül tette. A

segélyösszeg a tényleges szelgálatban eltöltött napok számbavételével lesz megállapítva, az átlagos vidékenkénti férfinaszám szerint. Az összeirást az illetőségi helyi hivatot kátóság teljesíti, mely a bementott adatok valóságáról hivatalból köteles meggyőződni. A családdal nem bíró póttartalékosok összeírás lapjai összegyűjtve, ez év végéig megőrzendők. A kiket a hatóság segélyre nem minősít, azok erről azzal értesítendők, hogy ez ellen a kézbesítéstől számított 8 napon belül fölbbezésnek van helye, varmegyénkben az alispánhoz, a fölbbezési hatóságok a fölbbezéseket végérvényesen bíralják el, további fölbbezésnek tehát helye nincs. A hivatot hatóságok kimutatásaitak legkésőbb november 30-ig kötelesek a miniszterhez felterjesztetni, akik, azokat érdemben és számtételeg is föl bíralják, a kiűnő folyamdványok felett pedig határozatot hoz aztan az iratokat az összegek utalványozasa végett átteszi a pénzügyminiszterhez.

— Rejtélyes eltűnés. Egy fiatal úri leány nyomatlan elűnéséről beszélnék pár nap óta városzerte. Az illető alig egy hete, egy társaságban úgy nyilatkozott, hogy apaca szeretne lenni, mert ő szerelmis az apácákba. Néhány napja aztán eltűnt a szulci lakásáról és azóta nyoma veszett. Hozzá tartozói mindenielő, ahol csak rokanak vannak és gondolhattak, hogy talan azokhoz utazott el sürgönyöztek, de mindenunon azt akétségbeesztő választ kapták eddig, hogy az illetőt nem látták, oda nem érkezett meg. Tegnapelőtt aztán felnyitottak az illető úri leány fiókját és abban egy levelet találtak, mely ha nem deríti is fel a rejtélyt, de mégis némi világot vet az elűntnek lelkiállapotára. A levél fogalmazasa kissé homályos és zavaros, de mégis az van benne, hogy ne keressék, mert jobb, ha a hullamok ölelik őt keblükre s úgy sem találnak meg. Erek a kijelentések azt sejtetik, hogy a fiatal leány az öngyilkosság eszméjével is tépedődött. Ez a sejtélem pedig, mint az esti órákban értesülünk, szomorú valóra is vált, mert a fiatal leány holttestét a Tisza hullámaiban találtak meg tegnap déltán 4 órakor, a volt komparó tájkán. Így hat csakugyan a hullámsírba menekült az élettől, ahogy levelében megírta.

— Cséplés és a vasárnapi munkaszünet. A szegedi kereskedelmi és iparszázara egy konkrét esetből kifolyólag kérdést tett a kereskedelmiügyi miniszterhez, vajjon az iparszüzien öztöt cséplés, mely egyáltalán specialis mezőgazdasági munkais, korlátoható-e a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezési által. A miniszter az ügyben a következő választ adta, mely az immar nagyarányu cséplés parunkat érdekelni fogja: »Értesítem a t. kamert, hogy az iparszüzien öztöt cséplésre a vasárnapi és Szent István király napi munkaszünetelés tárgyában fennálló törvény rendelkezések természetesen szüzien kiterjednek. Az olyan egyének által végzett cséplés ugyanis, kik saját gazdasággal nem bírnak, kizárólag a sok terményeit pénzért, vagy természetben adandó részért cséplik, — bár ez a munka, természeténél fogva, a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatban áll, nyereségre alapított vállalkozásnak, illetve rendszeres s az ipartörvény rendelkezési ala tartozó ipari foglalkozásnak tekintendő, miert is az ilyen egyénekkel, valamint alkalmazottakkal szemben az 1884. XVIII. t. c. ha. társzázaryai irányadók s ennek következtében nevezettretek és illetőleg az általuk végzett cséplési munkalatoraka néve is kiterjednek a vasárnapi és Szent István király napi munkaszünetelésre vonatkozólag fennálló törvényes rendelkezések. Ha ellenben valaki saját mező gazdasága termékeinek kicéplésén kívül akár pénzért, akár természetben kiszol-

gáltandó részért idegenek termékeinek kicéplésével foglalkozik, akkor az idegenek termékeinek kicéplésére irányuló foglalkozása csak az esetben tekinthető az ipartörvény rendelkezési ala tartozó ipari foglalkozásnak, ha túlynyomólag, tehát keresetszerűleg, illetőleg iparszerűen végzi az idegenek termékeinek kicéplését; minőlfogva az ilyen egyének által végzett cséplési munkalatoraka néve, amennyiben azok idegenek termékeinek kicéplésére vonatkoznak, a vasárnapi és Szent István király napi munkaszünetelésre vonatkozólag fennálló törvényes rendelkezések csak a jelzett esetben terjednek ki.

— A telefondíjak rendezése Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter, az országgyűlésnek a nyári szünet után történt újból való megnyitásával öt törvénytervezetet terjeszt a képviselőház elé. E törvénytervezetek egyike a telefondíjak rendezéséről, illetőleg csökken téséről szól.

— Táncmulatság. Az iparosíjjak önképzőköré november 4-én zárkörű táncmulalmat rendez az ipartestületi ház termeiben, miket ez alkalomra szépen felszüzitenek és fényesen kilavágítanak. A táncmulalmat világosta-levelezés és élővirág-kotillion fogja változtatasa tenni és a meghívókat a rendezőség a hét folyamán küldi szét.

— Kereskedők a kormányhoz. A budapesti kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén foglalkozott a szövetkezetek ügyével. A kamara erőlyesen szóvá tette, hogy Andrassy Gyula gróf belügyminiszter magánlevele folytán mindentű a hatóságok támogatják a szövetkezeteket. Elhatározta a kamara, hogy a kereskedelmi-puszító szövetkezetek ellen a kormánytól keres orvoslást és a kereskedelmi miniszterhez beadványt intéz. A beadvány mar elkészűt és el is juttatták a kereskedelmi miniszteriumba. A kamara a beadványban figyelmezteti a kormányt, hogy a kereskedelmnek ily módon való mesterséges megzúzdelés nem fog vérszes következmények nélkül maradhatni hazánk közzgazdaságára. Nálunk úgyis híjjan vagyunk még az erős kereskedelmnek, amely nélkül sem mezőgazdaságunk, sem iparunk nem fog a fejlődésnek kivanatos fokára eljutni. Mas államokban a kereskedelmnek szabad fejlődését igyekeznek minden módon előmozdítani, mert belátták, hogy a mezőgazdasági és ipari termelés csak úgy virágozhatik, ha az avval foglalkozók tevékenységüket kizárólag annak szüzitiek, amit leginkább akkor lehetnek meg, ha termelésük értékesítését átengedik a kereskedelmnek. De hogy virágozhatssék fel nálunk a kereskedelem, ha az általa is fizetett adóból juttatnak szubvenciót a kiirtasára vállalkozó szövetkezeteknek és hogy érvényesűlhessen nálunk az üzleti élet, mikor az ő érdekeinek a szüzilatara is hivatott állami közzgazgatasa egyik legfőbb hivatást a kereskedelem kikűszűbölésében ismeri fel. Beadványa befejezésűl hangsúlyozza a kamara, hogy nem is meri a kereskedelmi miniszterrel feltételezni, hogy jóváhagyásával találkozik akár egyes fogyasztási szövetkezetek állami pénzzel való segélyezése, akár pedig a közzgazgatási apparátusnak kereskedelem elenes működése és arra kéri a minisztert, hogy a rendelkezésére álló teljes befolyásával a kereskedelem veszélyeztetett létének megmentése érdekében oda-hatna, hogy a fogyasztási szövetkezetek pénzbeli segélyezése megszüntetessék és hogy a fogyasztási szövetkezetek létesítésének előmozdítását a hatóságoknak figyelmébe ajánló belügyminiszteri leirat visszavonassék.

— Cirkusz Fekete. Épűl a cirkusz nagyarányű faalkotmánya a vásártéren és Fekete

Ede műlovas-társulata f. hó 16-án, kedden este készűl első előadását tartani a kényelmesen berendezett és villamvilágításal ellátott lovardában, mely több mint 1200 nézőt képes befogadni. Fekete Ede társulata a legkivalóbb magyar cirkusz társulat, mert az igazgató gondot fordít rá, hogy a legjobb artista erőket szerzűdtesse. Hat év előtt is, hogy társulatával Szentesen járt, kitűnően volt mar szervezte és a társulat, mely azóta csak erősbűdött, úgy hogy ma-kétségtelenűl az elsők közé sorakozik műsorának gazdag és változatos volvála és művészi tökéletessegű artista erővel. Úgy halljuk, hogy a közönségnek hat év előtt való kedvence, Cinner magyar akrobata szintén újból tagja a Fekete Ede társulatának. S ha még hozzávessűk, hogy az igazgatónak tényleg szandéka a Bektow cirkusz legkivalóbb versenyrizkóztű Szentesre dijbizkúrsra meghívni, akkor bizonyossággal mondhatjuk, hogy a cirkuszi előadások nagy vonzórűvel lesznek közönségűnkre.

— Felhívás egyházi adófizetésre. A helybeli evang. reformatus egyház gondnoki hivatala felhívja az adófizető tagjait arra, hogy egyházi adóhatrállékaikat mulhatatlanul befizessék, mivel ellenkező esetben ellenük a harmadikűl végrehajtás fog foganatba vétetni.

— Tánciskola megnyitás tisztelettel hozom a n. é. szűlők figyelmébe, hogy tanciskolám a f. hó 1-én megnyitottam a Halasz Szabó-féle ház kis-plactéri 48-as körben ahol mindennénű tanoktat a tanítványaimmal betanítatok. Képzetségemről elég garanciát nyujt az, hogy 8 éven keresztül Magyarország nagybűl városaiban a legnagyobb megelégedést érdemeltem ki. A n. é. közönség b. pártfogását kércm tisztelettel Racz Károly, okl. táncitanító.

— A »A Cunard« magyar-amerikai vonal közhírre teszi, hogy a menetrend szerint október 18-án induló »Karpattia« hajón kívül, egy héttel később, vagy október 25-én még az »Ultónia« gyorsgűzűsét is indítja Fiuméből New Yorkba. Dijaslan felvilágosítást ad az Adria személyszállító osztálya: Központi Menetjegyiroda, Budapest, Vigadó-tér 1-es a kivándorlasi meghatalmazottak.

— Egy jó házból való fiú. Hoffmann Jakab cipő, kalap, férfi és női divat aráházában tanonczul azonnal felvétetik.

A Scott-féle Emulsió

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzzel, ügyességgel és gondalal megszerezethető legjobbananyagok használnak. A Scott-féle Emulsió készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyogycsukamájolaj lesz feloldozva és így a többi alkotrés is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítatható, hogy a Scott-féle Emulsió rendkívűl tápl. és gyogyerejét az orvos urak is méltatják s ez gyermekeknek és felnőtteknek, valamint a gyöngység minden elképzolhetű cseteiben mint kiűnő tápszert oly gyakran rendeltek. A Scott-féle Emulsió hatásának erűjében messze felűlműja a közönséges csukamájolajat. XII 5—1

A Scott-féle Emulsió valódságának jele a hátán nagy csukahalat viró halasz jelvény.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbűl bekűldés ellenében mintalát bérmentve szűzolni:

Dr. BUDAI EMIL »Városi gyogyszertára«

BUDAPEST, IV., VÁCI-ÚTCA 34./35.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyogyszertárban.

Szolnok - Kunszentmárton - Szentés - Hmvasárhely és vissza.

Szolnokról Hódmező-Vásárhelyre										Hódmező-Vásárhelyről Szolnokra.									
óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc
M.	v.	V.	v.	V.	v.	M.	v.	M.	v.	M.	v.	M.	v.	M.	v.	V.	v.	V.	v.
		10	10			7	25	9	00	12	20								
				3	21	6	50	9	42	1	25	ind	Budapest k. p. u.	érk.					
						6	58	9	50			ind.	Szolnok	érk.	9	27	12	18	
				3	49	7	10	10	02			ind.	Alcsipusza 25. sz. órház	ind.	9	17	12	09	
				3	58	7	11	10	03			érk.)	Szajol	(ind.	9	03	11	55	
				4	17	7	24	10	16			érk.)	Pusztatenyő	(ind.	8	48	11	38	
				4	25	7	25	10	18			érk.)	Úrgéhat	(érk.	8	36	11	31	
				4	32	7	31	10	24				Kengyel		8	31	11	26	
				4	33	7	43	10	37				Baginajor 2. sz. órház		8	25	11	20	
				5	03	7	51	10	47				Martfa		8	09	11	06	
				5	23	8	02	10	58				Tiszafüdvár		8	01	10	57	
				5	50	8	14	11	10				Homok		7	49	10	44	
				6	02	8	22	11	18				Almássymajor 7. sz. órház		7	41	10	36	
				6	14	8	31	11	27				Gyalpusza 8. sz. órház		7	32	10	26	
				6	24	8	39	11	34			érk.)	Kunszentmárton	(ind.	7	26	10	20	
				6	37	8	48	11	43			ind.)	Ksztmárton vásárter 10. órh.	(érk.	7	17	10	10	
				7	08								Jaksorparti tanyák 11. órh.		5	05	7	07	
													Tóke		4	59	7	02	
													Jumbohalom		4	51	6	54	
													Kistóke 13. sz. órház		4	42	6	46	
													Hékéd 14. sz. órház		4	35	6	39	
													Szentés	(ind.	4	30	6	34	
													Sz. gvár	(érk.	4	20	6	25	
													Mindszent		4	15	6	20	
													Martély						
													Hmvasárhely népkert	(ind.					
													Hmvasárhely	(ind.					
														ind.					

Irodalom.

A »Vasárnapi Újság« október 14-iki számának 26 képs közt van első helyen Liszt Ferencz bayreuthi mauzóleumának képe, egy sorozat, ismertető czikkkel, a főváros legszegegyebb lakosságának lakasait mutatja be, egy másik a karantén-bécsi király-szobor leleplezési ünnepségeit, Szépirodalmi közlemények. Szabocskai Mihály és Balta Ignác versei. Gottier Lajos novellája s a »Regénytár« mellékleten Sas Ede eredeti regénye s az »Udvari élet a francia királyok korában« című regényes koraj. Egyéb közlemények: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtan, Egyveleg stb.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos: »Szentés és Videke« könyvnyomda

Magyar királyi Allamvasutak Uzetvezetőség Arad, 52999 szám. I.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi uzetvezetősége nyilvános pályázatot hirdet a Szentési állomáson levő két állású mozdony-színnek egy három állású motorszínnek való megtöltésének és tartozékainak munkálataira. A költség-számítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta és a pályázati feltételek Aradon a magyar királyi államvasutak uzetvezetőségének pályafeltartási osztályában, valamint a h. m. vasárhelyi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt 2 korona lefizetése mellett átvethetőnek és a vonatkozó tervek megtekinthetőek. Az ajánlatokat legkésőbb 1906. évi október hó 27-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott uzetvezetőség általános

osztályánál. Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 fillér bélyeggel latandók el s a következő felirattal legyenek: »Ajánlat a magyar királyi államvasutak Szentés állomáson levő mozdony-színnek bővítési munkálataira.« Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1906. évi október hó 26-án déli 12 óráig 1000 korona azaz egyezer korona bantpénzt kell letenni a magyar királyi államvasutak aradi uzetvezetőségének gyűjtőpénztárára, akár készpénzben akár állami letételre alkalmas értékpapirokban. A bantpénzről szóló letéjegy az ajánlatához nem csatolandó. Az értékpapirok a legutóbb jegyzett arafolyam szerint számíttatnak de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejében beérkezett irasbeli ajánlatok szolgálatnak a tárgyalás alapjául. Távirati úton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta úján beküldött ajánlatok és bantpénzek térti vevényenyl adandók fel. Az ajánlatok letéti döntés határideje a pályázat lejártának határidejétől számított 1 héten alapították meg. A bantpénzek visszadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1906. október hó 8. án.

Az uzetvezetőség.

„Egyesült czeglédi szőlősgazdák boreladási társasága“ CZEGLED.

Egyenlősíti bepinczézi és áruba bocsátja a termelők tisztán kezelt legkittünőbb borait.

Nyilvántartja és közvetíti eze túl az egyes termelők magánpinczéiben, sajátkezüleg gondozott boraikat is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert egész éven át egyforma és akarmilyen nagytömegben folyton egy és ugyanazon bort kaphatják.

Ezúttal áruba bocsátjuk a legkittünőbb siller színű »Kadarka« és zöldesfehér »Ezerjő« »Bizing« stb. fajokat is, melyek több waggon vételnél igen mérsékelt árban kaphatók.

Levél- vagy sürgönyczím:

Egyesült szőlősgazdák társasága
Czegled.

Értesítés.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a Rambovszky-féle kert bérletének megszünte miatt több-féle gyümölcs és diszfa kerül nálam eladásra, nevezetesen: 2 piramis és 2 gömb Babérfa, 3 féle Zuja, 5 féle Fenyő, Mahónia, alma, kajszin, őszi barack, szilva, önabéna, nyoszpolya, eper és vadgesztenye.

Kérem a n. é. közönséget, méltóztatassék felhasználni a kedvező alkalmat, mivel a fentjelzett növények minden elfogadható árban adatnak el.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, a továbbit pedig kérve, vagyok mély tisztelettel;

Kiss Albert,

kereskedő kertész.

LEOPOLD GYULA

VERSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTELANSÁG, FÜGGESSÉG
 Gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KÖTEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
 Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
 Kis üveg ára 380 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
 Postán küldi: **KÖTEGNER-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kolvin-ter.

REQUINY-FÉLE
RÓMAI VÉRTELJESÍTŐ SZÖRÖP
 páratlan szer minden borbajnál, bujéknornál, vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
 Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvéttel küld:
REQUINY ATTILA gyógyszerész Budapest, VII. Kál-8 Kereszt ut 24.
 A Néma GÁRÓCZI GYOMORKESERLI egyesületi készítése.
 Erősen prospektus igény.

RESMÁRKI LENVÁSZON
DAMAST.
 áruk csak akkor valódiak.
 VIÓDI SZEPESSEGI ÉRTÉKESÍTÉS

TUDÓBAJOSOKNAK
 60 szelvények, két könyv, rubrikák, parafán szelvényekkel tesz 6.

HAJÓI-FÉLE HARSÁMCSÓZÓP
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST, JOZSEF-KÖRUT 64.

BALASSA FELE UGORKAI
 Szepeli, megfűzi, pattanás, mikroszele, ráncok eltávolító az arczról a valódi angol szepilásterrel való bekötés által.
 Egy üveg ára 2 korona.
 Mintavéget 3 koronáért küld.
 Főüzem: **BALASSA KORNÉL** Győrözd, Szentgyörgyi ut.

HAMMOND
 irógép
 Kizárólagos elárúitók:
BARAGÓ TESTVÉREK
 Budapest, V. Arany János-u. 8.
 Kérjen mindenki prospektust!

KATZER
 részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke.
 Budapest, O-utca 42, 44 (száj ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
 Katzer szörmeáruai az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

NISS SZERENCSEI NAGY
VASAROLJON ÉS NISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYEI
KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
 BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13.

BABYMIRA-CRÉM
 legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.
 Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
 5 doboz ára bér. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

A DREZDAI MOTORGYÁR
 részvénytársaság benzín-, gáz-, szilvágy-motorai és benzín lokomobillái közöttük olyanok is vannak amelyek az összes gyártmányok között a legjobbak.
 Vezető-kapcsoló: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa**
 Budapest, VI. Teréz-körút 41.
 Prospektus ingyen.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
 tojás-cárgója helyett használható a sütés és főzésnél.
NAGY MEGTÁRKITÁS.
 Kapható minden Főzsterületben és drogeriában — Készült: **STROBENZ TESTVÉREK, R.-F.** vegyészeti gyára, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle NEPELEJTS védjegyű férfi nyakkendő, kintánó magyar ipar
PARIS Szilvó
 Szállás: Simon Pál
 Budapest, VI. Váci-körút 26. sz. 109 szoba 220 K-ot nyujtok, kizárólag az elvilágosított szállás. Fűzők, székák, kávéház, étterem, Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvaroktól.

Legszébb és legmagasabb művészi színvonalon álló

FÉNYKÉPEK

az alábbi leszállított árjegyzék szerint készíttetnek a néhai **HEGEDŰS VILMOS** féle, és most **Hegedűs Cecília** tulajdonát képező, 42 év óta fennálló fényképészeti és festészeti műtermében, az új luteránus templom átellenében Weisz-udvar mellett:

3 drb. kis fénykép 1 K. 50 f.	3 drb. nagy makart fényk. 6 K.
6 „ „ „ 2 „ 50 „	6 „ „ „ 10 „
12 „ „ „ 5 „ — „	12 „ „ „ 18 „

3 drb. Rabinet fénykép 4 Kor.	3 drb. szélesebb nagy makart fényk. 8 K.
6 „ „ „ 7 „	6 „ „ „ 12 „
12 „ „ „ 12 „	21 „ „ „ 20 „

Régi és új fényképek után a legszébb fénykép nagyítások szintén leszállított árban készíttetnek.
 Borult időben a legsikerültebb felvételek eszközölhetők.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Szentes és Vidéke
 könyvnyomdába

EGY JÓ FIÚ
 tanulónak felvétetik.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

szélmalmánál levő kovácsműhelyi lakással együtt,
Csernus József azonnal kiadó.
 Értekezhetni a helyszínen Szilágyi Bálinttal.

Magcsavázó!
Magyar búzapácz AGRUS
 1 csomag 2 méterháza 250 liter mag számára. Ag-
 russal csóvizott mag ritka szép termést nyújt.
 Számos elismerés! Aranyérem!
 1 csomag 50 fill. Vízonteladónak megfelelő árended-
 mény. **Detsinyi Frigyes** drogeriájában Budapest. V.
 Marokkói útca 2. a „Fekete kutyához”. 5 3.

Értesítés.

Felhívom a t. háztulajdonosok szí-
 ves figyelmét, ha házukat javíttatni
 vagy átalakíttatni akarják, hogy ezen
 munkákat, valamint külterületi építke-
 zéseket és temetői kriptaépítéseket is
 a legjutányosabban vállalom el és a
 munkát minden esetben a legnagyobb
 gyorsasággal teljesítem is, a megren-
 delők teljes megelégedésére.

A n. érdemű közönség szíves
 pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

Vranka Lajos

Kiadó bolthelység.

Cukor Emilné Petőfi-útcái házá-
 ban, egy bolt vagy raktárhelyiség ki-
 adó. Értekezhetni a tulajdonossal.

Eladó föld.

Szent-Lászlón 12 kis hold föld
 eladó.

Alkut köthetni, Bugyi Antal fő-
 jegyzővel.

I. tized 698. sz. ház eladó —
 Értekezhetni ugyanott a helyszínen,
 vagy pedig a „Szentés és Vidéke”
 nyomdában.

Kiadó pincehelyiségek.

Egy utcára nyíló nagy, világos, ce-
 mentezett

pincehelyiség,

melyben lakás is van és mely fekvé-
 sénél fogva

tűzifa és szénkereskedés

céljaira kiválóan alkalmas, azonnal
 átvételre is bérbeadó.

Értekezhetni lapunk szerkesztőjével

Védjegy: „Horgony”

A Liniment-Gainic comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
 pótléka

egy részének bizonyult hatásos, mely már több
 mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek
 bizonyult **köszvénynek, csuánál és meghülesék-**
 nél, bedörzsölés kóppen használandó.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
 bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” véd-
 jegyvel és a Richter cégjelzővel ellátott do-
 bozba van csomagolva. Ára üvegekben K—,80,
 K 1.40 és K 2.— és ügyesolván minden gyógy-
 szertárban kapható. — Főraktár: **Török József**
 gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany Oroszlánhoz”
 Prágában.
 Elisabethstrasse 5 neu.
 Mindennapi szétküldés.

Minden utánzat és után
 = nyomás büntethető. =
 Valódi a

Thierry-féle balszam

csakis a zöld apácavédjeggyel.
 Törvényesen védve. Régtől hi-
 res, főülmulthatatlan emésztési
 zavarok, gyomorgörcs, kólika,
 katarus mellfájás, influenza stb.
 ellen. Ára: 12 kis, vagy 6 nagy
 üvegek, vagy 1 nagy Speciális
 üveg patenzárral 5 korona
 bérmentve.

Thierry Centifoliakenőese általános ismert min utól-
 érthellen szer

minden, még oly régi seb, gyuladás, sérülés, absz-
 ccessus és daganat ellen. Ára: 2 tégely 3 korona
 60 fillér bérmentve. Szétküldi csakis előleges fizetés
 vagy utánvét mellett

Thierry A. gyógyszerész Pregrada,
 Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Eredeti köszönőiratok ezreit tartalmazó röpirat in-
 gyen és bérmentve.

Raktár Budapest: Török József és Dr. Egger Leó
 I. Lugoson Vértés L. gyógyszerháza. 50 - 23

Specialista

Sérvben
szervenők!

KELETI-féle
 legújabb találmányú cs.
 és kir. szab. sérvkötő
 pneumatikus gumi pe-
 lottával, a legtökéletese-
 sebb a maga nemében

A legújabb és legnagyobb
 töveket földélem nélkül
 visszatartja!

Ára: egytől 12 kor
 kettőtől 24 kor

Számoltan elismerő levél
 bel- és külföldi leghíresebb
 orvosoktól és szaktanároktól

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetem-
 ben egy fővárosi gyakorló szakorvos állandó fel-
 ügyelete mellett a legtökéletesebb technikai ki-
 vitelben a legolcsóbb árak mellett készülnék:

műlábak és műkezek

amputálak részére. H. 20 - 11

Mellfűzők és egyenestartók

ferdén nőttek részére.

Járó és támgépek csont és izület.
 tuberkulózis-
 angolkóros, rheumás, elgörbült betegeknek.

Haskötők, gumi-görcsör harisnyák
 (Hölgyeknek női kiszolgálás.)

Szegényeknek részletek, maggyőzés szerint
 Kérjen ingyen és bérmentve — 2000-nél több
 ábrával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvosi műszergyáros,
 BUDAPEST. IV. ker.,
 Korona-herceg-u 27. 2j

(a fői ztelendő szervia rend zárda palotájában.)
 Gyár: Bpest: Központi városház. Alapított 1878.

Üzletáthelyezés.

Ertesítem a n. erd. közönséget, hogy a **Fränkl Albert-féle**

s z a b ó ü z l e t e t megvettem és azt

női konfekcióval

kibővitve, a szentesi piacon **huszonöt év óta fennálló s**
 jelenleg a **Kossuth-téri Hariss házban**, a ref. templommal szemben lévő

kalap-, cipő-, női- és úri divatárú üzletem

mellé helyeztem át, **ujjonnan berendeztem.**

Raktáron vannak ezen üzletemben minden-féle minőségű **szöve-**
tek, a legdivatosabb női kabátok és felöltők,
férfi- és gyermeköltönyök, és felöltők, a legjutányosabb
 árban.

Mérték szerint férfi- és gyermek öltönyök, kitünő szabással, szoli-
 dan és gyorsan készülnek.

A n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva ezen új vállalatomat
 is, vagyok

Szentesen, 1906. szept. hó.

10—3

teljes tisztelettel:

Hoffmann Jakab

férfi- és nőidivat-kereskedő.